

Els mecanismes europeus de coordinació financera salven momentàniament la pesseta

Euroincerteses

Carlos Solchaga va assistir a l'última reunió dels ministres d'Economia de la CE a Luxemburg amb una pesseta a punt d'una nova devaluació. Les instàncies financeres comunitàries han decidit continuar donant suport a la divisa espanyola per a preservar els postulats de Maastricht.

El govern espanyol donava a principis de la setmana passada instruccions concretes al Banc d'Espanya per a mantenir el tipus de canvi de la pesseta, que en aquests moments es troba afectada per una perillosa fluctuació en la seua cotització a causa de la decisió d'avançar les eleccions per al 6 de juny.

"El que han de saber els que fan negocis amb la pesseta és que, per moltes especulacions que es facen contra la nostra divisa, la seua cotització es mantindrà en els nivells actuals. Aquestes declaracions, pronunciades pel ministre espanyol Carlos Solchaga a Luxemburg di lluns passat, 19 d'abril, deixaven ben patent el malestar que s'ha instal·lat en els cercles financers espanyols al voltant del futur incert de la pesseta, ara condicionada pel període electoral amb una neta tendència a la baixa.

SOLCHAGA DEMANA AJUDA

Des de la seu europea de Luxemburg, els ministres d'Economia de la CE arribaren a posar-se d'acord, després de llargues discussions, per aprovar i executar un pla anual per al període 1993-94 a fi de revifar l'activitat econòmica i financera de tots els països membres. La divisa espanyola, segons es va filtrar als mitjans de comunicació, va ocupar un lloc destacat

en els debats, concretament per la insistència de suport de Solchaga als seus col·legues per negociar amb el conjunt dels bancs centrals europeus.

Sembla que el senyal de S.O.S. que va llançar el representant espanyol ha tingut una resposta favorable, no de manera directa, però sí de rebot, després del pacte franco-alemany del passat dijous, 22 d'abril, al qual arribaren el canceller alemany Helmut Kohl i el nou primer

ministre francès Edouard Balladur. Segons aquest pacte, el Bundesbank rebaixava en mig punt els tipus d'interès per a donar més mobilitat als capitals europeus i instaurar un preu general dels diners més assequible dins de la Comunitat Europea. Aquesta rebaixa del tipus de canvi de la divisa alemanya figurava com a peça fonamental dins del programa de reactivació europeu aprovat dos dies abans.

Les primeres reaccions no han tardat a aparèixer en el món financer. Els mercats interiors espanyols van començar a descomptar immediatament la rebaixa corresponent als seus tipus de canvi per a la pesseta. En poques hores es confirmava una nova estabilitat alhora que una considerable puja de la rendibilitat de les inversions en renda fixa (lletres i fons del tresor públic, especialment) en les borses de Barcelona, Bilbao, Madrid i València.

Les borses espanyoles van esperar, abans d'adoptar aquesta rebaixa, que ho fera el banc central francès i sobretot l'alemany, tots dos ara en una estreta aliança per a donar suport mútuament a les seues divises.

Segons els analistes consultats per El TEMPS "la rebaixa del tipus d'interès ha permès afeblir les pressions monetàries, especialment les que afecten el franc i la pesseta, les dues monedes més amenaçades en aquests moments per factors electorals".

PERSPECTIVES OPTIMISTES

Aprofundint encara més en aquest assumpte monetari, els observadors assenyalen que el Bundesbank ha acceptat aquesta rebaixa quan ha estat segur que han desaparegut les tensions

dins del Sistema Monetari Europeu (SME) i ha pogut confirmar amb tota certesa la solidesa del franc francès. El nou pacte franco-alemany està sa i estable i a més funciona.

Els dotze esperen fer pujar el creixement global de la CE, mitjançant mesures inversores fins arribar a un augment del creixement del 0,6% junt amb un retall dels tipus d'interès. Així preveuen assolir una empenta afegida d'un 0,7%.

Totes aquestes perspectives optimistes de desenvolupament a curt termini en l'espai comunitari europeu, no troben, de moment, massa defensors en sectors claus de les nostres economies, al Principat, el País Valencià i les Illes Balears. L'escepticisme quant a les mesures recentment adoptades a Luxemburg és una constant en els comentaris dels observadors de l'economia dels Països Catalans.

La publicació fa poc dels actuals nivells d'activitat econòmica al Principat, al País Valencià i a les Balears no deixa lloc a cap previsió optimista. El conjunt de l'activitat econòmica al Principat ha mantingut durant el primer trimestre d'enguany un creixement negatiu, segons les primeres conclusions d'un informe elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona, publicat a principi de la setmana passada. El sector dels serveis, amb un creixement negatiu del 0,5% i la caiguda global del comerç han estat els dos indicadors més notoris que confirmen l'empitjorament econòmic a Catalunya. Des de la perspectiva econòmica valenciana tampoc es llancen crits d'entusiasme. Els resultats d'un sondeig realitzat recentment per la Cambra de Comerç de València ha confirmat que al llarg de l'últim trimestre del 1993 "s'ha intensificat el retrocés de les inversions estrangeres directes", amb les conegudes conseqüències per a la resta de l'activitat econòmica.

Les Illes Balears no es queden fora d'aquesta tendència generalitzada cap a l'estancament. Les darreres dades de l'INEM sobre el mercat laboral a les Balears calculen un índex de desocupació per al mes de març passat d'un 7,14% superior al mateix període de l'any anterior. El sector més castigat de les Illes, segons la mateixa font, ha estat la construcció, amb una pèrdua del 17% de llocs de treball, seguit per la indústria (-9%) i els serveis (-4%).

EL NOU PLA COORDINAT EUROPEU

Malgrat aquests condicionants, les

instàncies europees, durant la reunió de Luxemburg, han redactat un programa d'actuació que té poc a veure amb una situació crítica com la que ens ha tocat patir ara. El pla "coordinat", nom que han donat al programa de mesures per a reactivar l'economia, preveu un reforç del projecte de convergència (rectificar el dèficit públic a la baixa, controlar la inflació i equilibrar la balança del comerç exterior amb una defensa de la cotització de les monedes dels països membres) i l'execució d'un paquet de mesures per afavorir les inversions públiques i privades.

Als despatxos dels organismes europeus, concretament s'han articulat algunes mesures per facilitar l'ocupació, concentrades en noves subvencions a nous tipus de contractes de treball. També s'han aprovat primes per la conversió dels contractes temporals en indefinits o fixos.

Per altra banda, el Fons de Cohesió de la CE (instrument amb què els països més rics aporten mitjans financers per al desenvolupament dels socis més pobres) posarà en circulació durant aquest exercici 164.447 milions de pessetes per al finançament de projectes d'infraestructures i medioambientals. L'any que ve, la xifra arribarà als 185.405 milions de pessetes, segons dades oficials de la CE.

17 MILIONS DE DESOCUPATS

De totes les mesures aprovades durant l'últim encontre dels responsables econòmics de la CE, la que més ha sorprès els analistes i observadors ha estat l'opció defensada pels bancs centrals europeus. A Luxemburg han proposat -i ho han aconseguit- privilegiar la moderació dels salaris i el manteniment de la mobilitat del mercat de treball en lloc de "baixar els tipus d'interès per a estimular la demanda", segons matisava un portaveu d'aquestes entitats financeres.

Els governadors dels bancs centrals consideren que durant el 1993, en els països

Solchaga ha obtingut la confiança temporal de la CE.

ARXIU

Kohl té la paella econòmica europea pel mànec.

ARXIU

amb monedes devaluades recentment, com ara l'espanyola, la política monetària ha de continuar vigilant per a evitar els perills d'una nova pressió inflacionista", segons es pot llegir en el document tècnic redactat per aquesta institució.

L'últim informe conjunt dels bancs centrals de la CE és un document "ortodox i per això les autoritats financeres insisteixen que l'objectiu principal siga l'estabilitat dels preus",

segons denuncien observadors crítics amb aquest informe. Per aquestes raons, malgrat l'existència de més de 17 milions de persones sense feina dins de l'àrea de la CE, no s'ha adoptat cap recepta d'economia expansiva.

Segons la lectura d'aquest document que fan els experts en temes macroeconòmics, els beneficis que podran aparèixer després de posar en marxa una política monetària "seran efímers i compensats ràpidament pels efectes de la inflació"

Segons els governadors europeus, perquè l'orientació monetària siga efectiva "és precís millorar de manera urgent la relació entre les polítiques presupostàries i les monetàries". En aquest informe anual, el segon que han realitzat els bancs centrals de la CE, a l'hora d'estu-

diar l'evolució de l'activitat econòmica comunitària es confirma una fase recessiva al llarg del 1992, quan tan sols es va créixer l'1,1%. No obstant, el moment més delicat de la crisi actual encara no ha arribat, segons els càlculs pessimistes dels governadors. Per a enguany es calcula un creixement del PIB (producte interior brut) de la CE per sota de l'1%.

Com a darrera recomanació aquest informe redactat per les màximes autoritats financeres europees aconsella una reducció dels costos laborals, concretament als països on s'han donat pujades salarials més fortes durant 1992, com és el cas de Portugal, amb un 14%, Grècia, amb un 12,6% i l'estat espanyol, amb un 9%.

Ignasi Pellicer